İnsan, Doğa ve Çevre

1. • İlk medeniyetler Fırat, Dicle ve Nil gibi büyük nehirlerin etrafında kurulmuştur.
• Ortalama yükseltinin ve eğimin az olduğu düz alanlar insanlar tarafından yerleşim amaçlı olarak daha fazla tercih edilir.
• Soğuk iklim bölgelerinde yaşayan insanlar soğuktan korunmak için yaşanan yerin iklim özelliklerine uygun binalar inşa ederler.

Yukarıda verilen durumlar insan ve doğa etkileşimi açısından incelendiğinde;

I. İnsanların doğal çevre koşullara uyumlu yaşadığına
II. İnsanların doğal çevre koşullarını değiştirdiğine
III. Doğal çevre koşullarının insan faaliyetlerinin etkilediğine

ifadelerden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) I ve II. D) I ve III. E) II ve III.

2. Aşağıda coğrafyanın alt dalları ile ilgili beş kavram ve bu kavramlardan dört tanesi ile ilgili açıklama verilmiştir.

Kavramlar	Açıklamalar
Kartografya	Yer şekillerinin oluşumunu ve gelişimini inceleyen bilim dalıdır.
Jeomorfoloji	Yeryüzünde bulunan bitki ve hayvan topluluklarını ve onların yeryüzündeki coğrafi dağılışını inceleyen bir bilimdir.
Klimatoloji	Harita ve harita benzeri gösterimleri üretmek amacıyla uygulanan, gerekli tüm çalışmaları kapsayan bilimdir.
Hidrografya	İklimi etkileyen faktörleri ve iklimin insan yaşamı üzerindeki etkilerini konu edinen bilim dalıdır.
Biyocoğrafya	

Buna göre verilen kavramlardan hangisi ile ilgili açıklama verilmemiştir?

A) Kartografya B) Jeomorfoloji C) Klimatoloji D) Hidrografya E) Biyocoğrafya

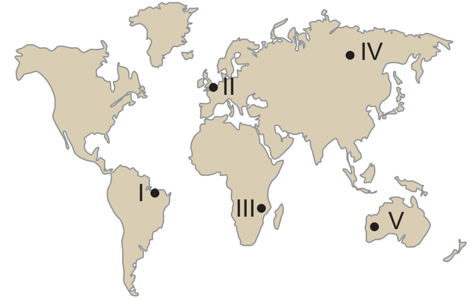
MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

3. Beşeri faaliyetlerin bir kısmı doğal çevrede olumsuz sonuçlara neden olmaktadır.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu olumsuzluklara örnek olarak gösterilemez?

A) Ormanların tahribi sonucunda küresel ısınmanın hızlanması
B) Maden ocaklarının açılması sonucunda hava kirliliğinin yaşanması
C) Yamaç dengesinin bozulması sonucunda heyelan oluşması
D) Nüfusun artması sonucunda tarımsal üretimin de artış göstermesi
E) Baraj yapımı sonucunda karasal ekosistemlerin yok olması

4. Teknolojik gelişmelerin yoğun olduğu yerlerde doğal çevre şartlarının ulaşım üzerindeki olumsuz etkisi teknolojik gelişmelerin yetersiz olduğu yerlere göre daha azdır.

Buna göre haritada işaretli yerlerin hangisinde doğal çevre şartlarının ulaşım faaliyetleri üzerindeki etkisi daha azdır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. I. Zeytin, ülkemizde Ege, Marmara ve Akdeniz kıyılarında yetişmektedir.
II. 10 metreye kadar uzayabilen, her mevsim yeşil kalan bir ağaçtır.
III. Uzun ömürlü bir ağaç olup 2000 yıl kadar yaşayabilir.

Yukarıda verilen ifadelerin hangileri coğrafyanın dağılış ilkesi ile ilgilidir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) II ve III.

6. Yerleşim yeri seçiminde coğrafya biliminden faydalanmak isteyen bir inşaat firması şantiye kuracağı yerin;

- deprem riski,
- tatlı su kaynakları,
- orman alanları,
- yıllık ortalama sıcaklık gibi bilgilerine ulaşmak istemektedir.

Bu bilgilere ulaşmak için aşağıda verilen haritalardan hangisine ihtiyaç duyulmaz?

A) Jeoloji haritası
B) Bitki örtüsü haritası
C) Jeomorfoloji haritası
D) İzoterm haritası
E) Hidrografya haritası

7. Aşağıdakilerin hangisinde insanın doğal çevreye olan etkisinden bahsedilmiştir?

A) Kutuplara yakın yerlerde nüfusun seyrek olması
B) Ekvator çevresinde yerleşmelerin yüksek yerlere kurulması
C) Hidroelektrik santraller sayesinde enerji üretimi yapılması
D) Sahra Çölü'nde ulaşım faaliyetleri için deve tercih edilmesi
E) Volkanik faaliyetler sonucunda verimli toprakların oluşması

8.
- Sahra çölünde deve üzerinde ulaşım yapılması
- Antarktika'da yerleşik hayatın olmaması
- Amazon ve Kongo havzalarında nüfusun seyrek olması

Yukarıda verilen durumlar dikkate alındığında;

I. İnsan doğayla uyumlu yaşamaktadır.
II. Doğal çevre insan faaliyetlerini etkilemektedir.
III. İnsan doğal çevre koşullarını yaşamına uygun hale getirmektedir.

ifadelerden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I.
B) Yalnız III.
C) I ve II.
D) I ve III.
E) II ve III.

9. Aşağıdaki bilim dallarından hangisi fiziki coğrafya ile ilgili değildir?

A) Biyocoğrafya
B) Kartografya
C) Jeomorfoloji
D) Klimatoloji
E) Demografi

10. Aşağıdakilerden hangisi yer şekillerinin insan yaşamı ve ekonomik faaliyetleri üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilemez?

A) Eğimin fazla olduğu yerlerde yol yapım maliyetinin yüksek olması
B) Kurak bölgelerde daha çok tahıl grubu ürünlerin üretilmesi
C) Engebeli alanlarda tarımda makine kullanımının zor olması
D) Geniş düzlüklerin bulunduğu yerlerde tarım alanlarının geniş olması
E) Hafif eğimli arazilerin tarımsal üretime elverişli olması

11.
I. Volkanik faaliyetler sonucunda magmatik kayaçların oluşması
II. Buharlaşma ve terleme sonucunda mutlak nemin artış göstermesi
III. Amazon havzasında canlı çeşitliliğinin fazla olması
IV. Fay hatları boyunca sıcak su kaynaklarına rastlanması
V. Sanayi üretiminin artmasına bağlı olarak hava kirliliğinde artış görülmesi

Yukarıda verilenlerden hangi ikisinin atmosfer içerisinde gerçekleştiği söylenebilir?

A) I ve II.
B) II ve III.
C) III ve V.
D) I ve IV.
E) II ve V.

12. Aşağıdakilerden hangisi coğrafya bilimine katkı sağlayan müslüman bilim insanları arasında yer almaz?

A) Mesudi
B) İdrisi
C) Herodot
D) Biruni
E) İbni Batuta

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

